

Notă privind politica

Integrarea legăturii dintre biodiversitate–climă–apă în refacerea peisajului forestier

O abordare de tip „foaie de parcurs” pentru punerea în aplicare la nivel național

This translation is provided for information purposes. In the event of any discrepancy, please refer to the original English version

Articole esențiale din Regulamentul privind refacerea naturii

- 4: Ecosisteme terestre, costiere și de apă dulce
- 9: Conectivitate fluvială
- 12: Ecosisteme forestiere
- 14: Elaborarea Planurilor naționale de refacere
- 15: Conținutul Planurilor naționale de refacere
- 20: Monitorizare
- 21: Raportare

Mesaje esențiale

- Monitorizarea standard poate trece cu vederea degradarea timpurie cauzată de pierderea pădurilor și de schimbările climatice; **Planurile naționale de refacere ar putea utiliza evaluări prospective privind relația dintre păduri și apele dulci pentru a identifica ecosistemele vulnerabile înainte ca declinul acestora să devină vizibil**, a se vedea [recomandarea 1](#).
- Proprietarii și administratorii de păduri reacționează în mod diferit la politicile de refacere a pădurilor. **Stimulentele și sprijinul adaptate pot contribui la îmbunătățirea punerii în aplicare în rândul diferitelor tipuri de proprietari**, a se vedea [recomandarea 2](#).
- Refacerea conectivității fluviale ar putea fi mai puțin eficientă dacă defrișările și încălzirea climatică vor persista; **Planurile naționale de refacere ar putea combina această măsură prin gestionarea pădurilor riverane la scara bazinului hidrografic**, a se vedea [recomandarea 3](#).
- Schimbările climatice și fragmentarea ar putea reduce șansele de succes ale reintroducerii; **autoritățile naționale ar putea integra evaluarea riscurilor climatice și a conectivității în planificarea măsurilor de refacere**, a se vedea [recomandarea 4](#).
- Recuperarea populațiilor translocate poate fi graduală și neliniară; **Planurile naționale de refacere ar putea utiliza etape de recuperare standardizate și o monitorizare bazată pe tendințe**, a se vedea [recomandarea 5](#).
- Coordonarea deficitară între sectoare și autorități poate împiedica procesul de refacere; **Statele membre ar putea consolida coordonarea inter-sectorială în ceea ce privește planificarea și punerea în aplicare**, a se vedea [recomandarea 6](#).



Introducere: Cum vă poate ajuta această notă?

Regulamentul UE privind refacerea naturii impune statelor membre să pună în aplicare măsuri care să sprijine refacerea ecosistemelor forestiere, terestre și de apă dulce, inclusiv îmbunătățirea indicatorilor de biodiversitate forestieră, a conectivității ecologice și a refacerii cursurilor de apă, în conformitate cu **articolul 4** (Ecosisteme terestre, costiere și de apă dulce), **articolul 9** (Conectivitate fluvială) și **articolul 12** (Ecosisteme forestiere). Ecosistemele forestiere reprezintă rezervoare importante de biodiversitate terestră și joacă un rol esențial în menținerea ecosistemelor de apă dulce prin calitatea apei, procesele hidrologice, starea habitatelor riverane și conectivitatea ecologică. În întreaga Europă, numeroase ecosisteme forestiere și ecosisteme de apă dulce dependente de păduri se confruntă cu presiuni tot mai mari legate de exploatarea intensă, fragmentarea habitatelor și schimbările climatice.

Această notă conține recomandări adresate autorităților naționale, administratorilor de păduri, proprietarilor de terenuri și specialiștilor în refacerea pădurilor, menite să sprijine

elaborarea și punerea în aplicare a Planului național de refacere. Aceasta face parte dintr-o serie de patru note de implementare care vizează ecosistemele forestiere, de apă dulce, marine și costiere, precum și cele urbane. Cititorii ar putea de asemenea considera deosebit de relevantă nota privind ecosistemul de apă dulce. Recomandările sunt structurate sub forma unei foi de parcurs etapizate, care cuprind: i) elaborarea, publicarea și punerea în aplicare în faza inițială a Planului național de refacere; ii) punerea în aplicare a obiectivelor de refacere până în 2030; și iii) monitorizarea, raportarea și punerea în aplicare adaptativă pe termen lung, după 2030.

Pe baza datelor obținute din proiectele de cercetare finanțate de BiodivRestore **BIOCONSENT**, **ForestFisher** și **Transloc**, prezentul ghid evidențiază abordări practice de implementare legate de stabilirea priorităților de refacere, implicarea proprietarilor de păduri, conectivitatea fluvială, evaluarea riscurilor climatice, monitorizarea pe termen lung și planificarea intersectorială a refacerii.



Recomandări: O abordare de tip „foaie de parcurs” pentru elaborarea și punerea în aplicare a Programului național de refacere

Așa cum se ilustrează în **Figura 1**, recomandările sunt structurate sub forma unei foi de parcurs etapizate, menită să sprijine elaborarea și punerea în aplicare a Planurilor naționale de refacere, precum și realizarea obiectivelor de refacere în timp. Recomandările de mai jos sunt structurate în funcție de aceste etape de implementare.



Figura 1 – Recomandări pentru faza de elaborare, revizuire și implementare timpurie a Planului național de refacere

Elaborarea, revizuirea și punerea în aplicare timpurie a Planului național de refacere (0-2 ani / 2026 – 2028)

Recomandarea 1: Utilizarea evaluărilor privind pădurile și apele dulci pentru a sprijini stabilirea priorităților în materie de refacere

Articolele 4, 9 și 12 din Regulamentul privind refacerea naturii stabilesc obiectivele de refacere a ecosistemelor forestiere și de apă dulce, în timp ce **articolele 14 și 15** impun statelor membre să identifice și să cartografieze nevoile de refacere în cadrul Planurilor lor naționale de refacere.

Autoritățile naționale ar putea integra evaluări prospective care să combine acoperirea forestieră, conectivitatea apelor dulci și proiecțiile climatice atunci când stabilesc prioritățile privind zonele de refacere și măsurile de conectivitate.

Recomandarea 2: Utilizarea unor stimulente specifice pentru diferite tipuri de proprietari/administratori de păduri

Articolele 4 și 12 din Regulamentul privind refacerea naturii stabilesc obiectivele de refacere a ecosistemelor terestre și forestiere, în timp ce **articolul 14** stabilește cerințele privind Planurile naționale de refacere și planificarea punerii în aplicare.

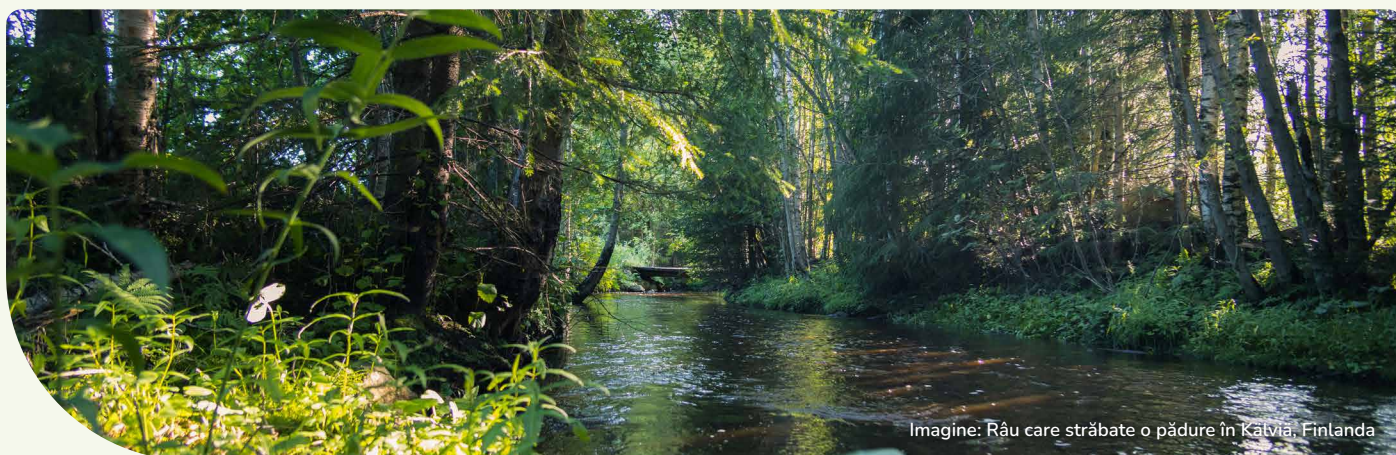
Autoritățile naționale ar putea integra cadre de stimulente pe mai multe niveluri în Planurile naționale de refacere, combinând stimulente financiare, sprijin tehnic, abordări de reglementare, stimulente legate de reputație și măsuri de consiliere adaptate diferitelor grupuri de proprietari.

Studiu de caz 1: Pierderea pădurilor și reacțiile întârziate în privința resurselor de apă dulce

ForestFisher a combinat date privind comunitățile de pești, hărțile de acoperire a solului și modelele de distribuție a speciilor pentru a evalua modul în care defrișările și schimbările climatice afectează peștii frugivori din bazinul Amazonului. Proiectul a identificat reacții detectabile cu întârziere la pierderea pădurilor, efectele asupra abundenței peștilor devenind măsurabile la aproximativ 5–7 ani după defrișarea coronamentului. Pe baza datelor istorice privind pierderea coronamentului forestier și a scenariilor climatice viitoare până în 2090, ForestFisher a utilizat modele de distribuție a speciilor pentru a identifica habitatele de apă dulce care ar putea deveni vulnerabile înainte ca degradarea să devină vizibilă prin intermediul monitorizării convenționale.

Studiu de caz 2: Elaborarea unor cadre de stimulente pentru diferite grupuri de proprietari de păduri

BIOCONSENT a realizat un sondaj în rândul a aproximativ 1.500 de proprietari și administratori de păduri din șase țări europene și a identificat patru tipologii de proprietari: Multifuncționaliști, ecologiști, optimizatori și tradiționaliști. Multifuncționaliștii și ecologiștii s-au arătat, în general, mai favorabili măsurilor de refacere a mediului, în timp ce optimizatorii și tradiționaliștii au manifestat o rezistență mai mare. Proiectul a identificat, de asemenea, inerția comportamentală ca fiind o constrângere esențială în procesul de implementare și a constatat că diferite grupuri de proprietari pot reacționa în mod diferit la diverse instrumente de politică, inclusiv compensații financiare, sprijin tehnic și măsuri de consiliere. Mai multe detalii privind aceste tipologii sunt prezentate în [Setul de instrumente de sprijin pentru luarea deciziilor](#).



Imagine: Râu care străbate o pădure în Katvää, Finlanda



Figura 2 - Recomandări privind realizarea și evaluarea fazei „Primele obiective majore de refacere”

Realizarea și evaluarea primelor obiective majore de refacere (2-6 ani / 2028 – 2032)

Recomandarea 3: Elaborarea unor abordări la scara bazinului hidrografic pentru refacerea zonelor riverane

Articolul 9 din Regulamentul privind refacerea naturii prevede ca statele membre să restabilească conectivitatea naturală a râurilor și să contribuie la refacerea cursurilor de apă cu curgere liberă.

Autoritățile naționale ar putea integra eliminarea barierelor și restabilirea conectivității cu măsurile de gestionare și refacere a pădurilor riverane la scara bazinului hidrografic.

Studiu de caz 3: Zonele tampon riverane, conectivitatea și reziliența climatică

ForestFisher a evaluat modul în care vegetația riverană și condițiile climatice influențează conectivitatea apelor dulci pentru speciile de pești frugivori. Proiectul a constatat că restabilirea conectivității fizice, în sine, ar putea fi insuficientă în cazul în care pierderea coronamentului vegetației riverane determină creșterea temperaturii apei și scăderea calității habitatului în contextul schimbărilor climatice. Analizele de conectivitate au combinat scenariile climatice, impactul preconizat asupra infrastructurii și modelarea habitatelor pentru 52 de specii până în anul 2100. De asemenea, ForestFisher a utilizat modelul TargetEconP pentru a analiza strategiile privind zonele tampon riverane și compromisiunile legate de utilizarea terenurilor, evidențiind modul în care gestionarea vegetației riverane poate contribui la conectivitate și la reziliența climatică.



Imagine: Ciuful de pădure

Recomandarea 4: Introducerea evaluării riscurilor climatice în cadrul programelor de reintroducere a speciilor

Articolele 4 și 12 din Regulamentul privind refacerea naturii stabilesc obiectivele de refacere a ecosistemelor și indicatorii de biodiversitate, în timp ce **articolul 14** impune statelor membre să elaboreze Planuri naționale de refacere care să descrie măsurile de refacere și modalitățile de punere în aplicare.

Autoritățile naționale ar putea utiliza abordări de evaluare a riscurilor climatice și a conectivității pentru a stabili dacă locurile de eliberare vor rămâne adecvate în condițiile climatice și de utilizare a terenurilor din viitor.

Studiu de caz 4: Schimbările climatice și viabilitatea translocării pe termen lung

Transloc a evaluat modul în care schimbările climatice și fragmentarea peisajului pot afecta viabilitatea pe termen lung a translocării de specii în întreaga Europă. În cadrul proiectului a fost dezvoltat modelul RELEASE (Reintroducere și evaluare a peisajului pentru stabilirea speciilor), pe baza analizelor efectuate asupra a 57 de specii de mamifere și a unor locații potențiale de reintroducere, cu scopul de a evalua potențialul de dispersie, coridoarele ecologice și riscul de accidentare pe șosea în scenarii viitoare. De asemenea, Transloc a analizat 317 populații de mamifere translocate și a constatat că multe dintre acestea ar putea fi expuse unui risc climatic tot mai mare până în 2070, subliniind importanța luării în considerare a adecvării pe termen lung a habitatului și a conectivității acestuia la alegerea locurilor de eliberare.

Recomandarea 5: Adoptarea unor „etape de refacere” standardizate pentru monitorizarea pe termen lung

Articolele 20 și 21 din Regulamentul privind refacerea naturii impun statelor membre să monitorizeze și să raporteze progresele și tendințele la fiecare șase ani.

Autoritățile naționale ar putea integra monitorizarea demografică pe etape și indicatorii specifici etapei de recuperare în rapoartele privind refacerea. [Baza de date Transloc](#) este un instrument util care permite raportarea standardizată a translocațiilor la nivelul tuturor proiectelor și al tuturor perioadelor de monitorizare.

Studiu de caz 5: Urmărirea traiectoriilor de refacere după translocarea speciilor

Transloc a elaborat un cadru standardizat pentru evaluarea rezultatelor translocării la specii cu cicluri de viață și perioade de monitorizare diferite. Cadrul clasifică populațiile în cinci stadii demografice – eșuat, în declin, în curs de stabilizare, în curs de creștere și de reglare – și sintetizează traiectoriile de refacere folosind un „scor de progres” demografic. Pe baza datelor de monitorizare pe termen lung referitoare la specii precum *Arenaria grandiflora* și *Gyps fulvus*, proiectul a demonstrat că procesul de refacere poate fi gradual și neliniar, fiind necesare abordări de monitorizare capabile să identifice populațiile aflate în stagnare sau cu performanțe slabe.



Figura 3 – Recomandări privind ciclul de evaluare și revizuire, adaptarea la scară largă și pregătirea pentru etapa obiectivelor pentru 2040/2050

Ciclul de evaluare și revizuire, adaptarea la scară largă și pregătirea pentru obiectivele 2040/2050 (6+ ani / începând cu 2032)

Recomandarea 6: Consolidarea coordonării inter-sectoriale în vederea punerii în aplicare a măsurilor de refacere

Articolul 14 din Regulamentul privind refacerea naturii impune statelor membre să țină seama de coerența dintre Planurile naționale de reformă, politicile sectoriale și legislația existentă a Uniunii.

Statele membre ar putea, prin urmare, să consolideze mecanismele de coordonare inter-sectorială în cadrul autorităților competente existente și între acestea, pentru a îmbunătăți alinierea dintre politicile privind refacerea ecosistemelor, utilizarea terenurilor, apele dulci și schimbările climatice.

Studiu de caz 6: Coordonarea inter-sectorială și coerența politicilor

BIOCONSENT a analizat coerența politicilor și coordonarea dintre actorii implicați în domeniile de politică referitoare la păduri, biodiversitate, climă, apă și bioeconomie, pe baza mai multor studii de caz europene. Proiectul a identificat conflicte între politicile din domeniul silviculturii, al energiei regenerabile, al biodiversității și al utilizării terenurilor, care pot genera presiuni concurente asupra procesului de refacere a ecosistemelor. Concluziile studiului au evidențiat modul în care neconcordanța dintre politicile sectoriale, responsabilitățile de administrare și prioritățile privind utilizarea terenurilor poate afecta punerea în aplicare a măsurilor de refacere.



Imagine: Un pârâu care străbate peisajul forestier polonez

Link către surse

[BIOCONSENT](#)
[ForestFisher](#)
[Transloc](#)

Publicațiile științifice utilizate în această notă privind politica pot fi consultate în fișa informativă aferentă acestei note, care poate fi descărcată de la: www.biodiversa.eu/policy-briefs

Fotografii:

pag. 1 (antet) - Pădurea Shkafene din Durres, Albania
2024, de SG via [Unsplash](#)
pag. 2 - Râul Vähäajoki, Finlanda
2024, de Juho Luhomala via [Unsplash](#)
pag. 3 - Ciuful de pădure, Lingfield, Marea Britanie
2021, de James Armes, via [Unsplash](#)
pag. 4 - Pârâu în pădure, Polonia
2024, de Camera Obscura via [Unsplash](#)

Contact

contact@biodiversa.eu | www.biodiversa.eu



@biodiversa.eu



@biodiversaplus

Despre această notă privind politica

Prezenta Notă privind politica face parte dintr-o serie menită să ofere factorilor de decizie implicați în punerea în aplicare a Regulamentului privind refacerea naturii recomandări de politică bazate pe rezultatele proiectelor finanțate prin programul BiodivRestore.

Seria de note privind politica Biodiversa+ poate fi consultată la adresa www.biodiversa.eu/policy-briefs/.

Această publicație a fost comandată și coordonată de BiodivRestore și realizată de Eli Morrell (NatureASquared) și Iris Visser (NatureASquared), cu sprijinul lui Cloé Durieux și Julie de Bouville, iar concepția a fost realizată de Kelly Hartholt.

Principalele rezultate ale cercetării prezentate au fost elaborate în comun și validate de coordonatorii proiectelor BIOCONSENT, ForestFisher și Transloc, finanțate prin programul BiodivRestore.

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat poziția Uniunii Europene. Nici Uniunea Europeană, nici autoritatea care acordă finanțarea nu pot fi trase la răspundere pentru acestea. Este posibil ca acest document să nu fi fost încă aprobat de Comisia Europeană și să poată suferi modificări.



Cofinanțat de Uniunea Europeană în temeiul Acordului de finanțare nr. 642426



Realizat în iunie 2026